

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิตเจ้าหน้าที่ และอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดหน่วยงาน
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา
5. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สรุปผล

การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

1.1.1 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 61.1) มีอายุระหว่าง 19 - 20 ปี (ร้อยละ 46.6) กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 33.4) สังกัดคณะการบัญชีและการจัดการ (ร้อยละ 26.3) และสังกัดกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 64.5)

1.1.2 นิสิตเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 48.4) มหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 52.1) เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยประสิทธิภาพเท่าเดิม (ร้อยละ 45.5) การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 48.4) และมหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) (ร้อยละ 49.2)

1.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

1.2.1 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 65.7) มีอายุระหว่าง 36 - 40 ปี (ร้อยละ 25.5) มีตำแหน่งหน้าที่การงานเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (ร้อยละ 76.9) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ระหว่าง 5 - 10 ปี (ร้อยละ 29.5) และสังกัดหน่วยงานระดับกอง/ศูนย์ (ร้อยละ 48.3)

1.2.2 เจ้าหน้าที่ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 51.7) มหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 50.5) เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยประสิทธิภาพเท่าเดิม (ร้อยละ 47.7) การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน

ของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 60.8) และมหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) (ร้อยละ 69.6)

1.3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

1.3.1 อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 59.1) มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี (ร้อยละ 29.1) มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาเอก (ร้อยละ 59.5) และสังกัดกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 42.2)

1.3.2 อาจารย์ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 77.7) มหาวิทยาลัยไม่มีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 57.4) เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยประสิทธิภาพลดลง (ร้อยละ 53.0) การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 78.0) และมหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) (ร้อยละ 80.7)

2. ผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบัน อุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

2.1 นิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$) และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน และอยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการทำกิจกรรม ($\bar{X} = 2.59$) ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ ($\bar{X} = 2.57$) และด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.37$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 2.34$)

2.2 เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.92$) และรายด้านอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน ($\bar{X} = 1.87$ ถึง 1.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 1.98$) ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 1.96$) และด้านการประสานงาน ($\bar{X} = 1.90$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริการ ($\bar{X} = 1.87$)

2.3 อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับ

ปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) และรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ($\bar{X} = 2.77$ ถึง 3.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.26$) ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.18$) และด้านการบริการวิชาการ ($\bar{X} = 3.09$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 2.77$)

3. นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีและกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการทำกิจกรรม ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

4. เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและสังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการบริการ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน ($p < 0.05$) ดังนี้

4.1 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ปรากฏดังนี้

4.1.1 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงานมากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 - 20 ปี

4.1.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการประสานงานน้อยกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี

4.1.3 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี และ 11 - 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการบริการ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน มากกว่าเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 - 20 ปี

4.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการบริการ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน มากกว่า เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก

5. อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

6. แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

6.1 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

6.1.1 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ มีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน ช่วงเวลาจากมัธยมศึกษาจนถึงก่อนเปิดภาคเรียนยาวนาน นิสิตสามารถใช้เวลาในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนหรือใช้เวลาในการหารายได้พิเศษหรือค่าเทอม และสามารถการแลกเปลี่ยนนิตจากสถาบันการศึกษาอื่นภายในอาเซียน

6.1.2 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม การเปิด - ปิดภาคเรียนมีความล่าช้า และนานเกินไป และกระทบต่อการฝึกงาน/ฝึกสอนของนิสิต

6.1.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) หากพัฒนาห้องเรียนเป็นห้องปรับอากาศทั้งหมดจะเปิด - ปิดภาคเรียนแบบไหนก็ได้ และการเปลี่ยนแปลงการเปิด - ปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบอะไร

6.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

6.2.1 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ มีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน นิสิตสามารถแลกเปลี่ยนหรือศึกษาต่อในต่างประเทศได้สะดวก และมีความเหมาะสมและเปิด - ปิดตรงกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน

6.2.2 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา

ในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม การเปิด - ปิดไม่ตรงกับโรงเรียนในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถาบันการศึกษาอื่น และไม่สอดคล้องกับการบริหารงบประมาณของไทย

6.2.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา

ในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) ควรปรับเรื่องงบประมาณให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน และประสิทธิภาพการเรียนการสอนไม่ได้ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศหรือช่วงเวลา แต่ขึ้นอยู่กับนิสิต อาจารย์และกระบวนการเรียนการสอนมากกว่า

6.3 อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

6.3.1 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ สามารถแลกเปลี่ยนนิสิต บุคลากร หรืออาจารย์กับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ มีความสะดวกต่อการจัดการศึกษาในเชิงนโยบายในกลุ่มประชาคมอาเซียนและประเทศอื่น และมีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน

6.3.2 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา

ในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม วันหยุดในภาคเรียนที่ 2 มีมาก ส่งผลให้อาจารย์เร่งทำการสอนและนิสิตได้รับความรู้้น้อยลง และการเปิด - ปิดภาคเรียนไม่สอดคล้องกับการเปิด - ปิดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6.3.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา

ในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) ควรเปลี่ยนระบบการศึกษาของไทยทั้งระบบให้ตรงกัน ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา และหากยังไม่ปรับเปลี่ยนไปเปิด - ปิดตามเดิม ควรมีการยืดหยุ่นในการบริหารจัดการงบประมาณมากกว่านี้ และควรเปิด - ปิดให้สอดคล้องกับปีงบประมาณ

โดยสรุป แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในความคิดเห็นของนิสิต เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ มีประเด็นหลักดังนี้

1. ข้อดี

1.1 มีความเป็นสากล เนื่องจากมหาวิทยาลัยกำหนดระยะเวลา

ในการเปิด - ปิดภาคเรียนที่ใกล้เคียงกับสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ และประเทศในภูมิภาคอื่นของโลก

- 1.2 สามารถแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษา บุคลากร นักวิจัย อาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญได้ง่าย
- 1.3 ช่วงเวลาจากการปิดภาคเรียนชั้นมัธยมศึกษาถึงช่วงเปิดภาคเรียนของมหาวิทยาลัยมีระยะเวลายาวนาน นักเรียนสามารถใช้เป็นช่วงของการเตรียมความพร้อมหรือหารายได้พิเศษได้
- 1.4 มีความสะดวกต่อการจัดการศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ กลุ่มประชาคมอาเซียนและประเทศในภูมิภาคอื่นของโลก
2. ข้อบกพร่อง
- 2.1 สภาพอากาศไม่เหมาะสม โดยภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงมรสุมฤดูฝน และภาคเรียนที่ 2 มีอากาศร้อน
- 2.2 กระทบต่อการฝึกประสบการณ์ การฝึกงาน และการฝึกสอนของนิสิต
- 2.3 ในช่วงภาคเรียนที่ 2 มีวันหยุดที่ตรงกับเทศกาลของไทยจำนวนมาก ส่งผลให้มีเวลาเรียนน้อยลง อาจารย์จึงต้องเร่งทำการสอน
- 2.4 การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่ตรงกับสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.5 มีผลกระทบต่อการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยเฉพาะภาคเรียนที่ 1 เปิดภาคเรียนในเดือนสิงหาคม แต่ปิดปีงบประมาณในเดือนกันยายน
3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
- 3.1 มหาวิทยาลัยควรพิจารณากลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน)
- 3.2 มหาวิทยาลัยควรพัฒนาห้องเรียนให้มีเครื่องปรับอากาศทุกห้องเรียน
- 3.3 มหาวิทยาลัยควรบริหารจัดการเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณให้สอดคล้องและยืดหยุ่นกับการเปิดภาคเรียนและการจัดการเรียนการสอน
- 3.4 มหาวิทยาลัยควรเสนอข้อมูลไปยังส่วนกลางเพื่อให้ปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาของไทยทั้งเปิด - ปิดภาคเรียนตรงกัน ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา
7. ผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี จากการสัมภาษณ์นิสิต เจ้าหน้าที่ อาจารย์ และผู้บริหาร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 7.1 นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการทำกิจกรรม การจัดกิจกรรม และจำนวนผู้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรมของนิสิต เนื่องจากสภาพอากาศในภาคเรียนที่ 1 อยู่ในช่วงกลางฤดูฝน และภาคเรียนที่ 2 มีอากาศที่ร้อน ส่งผลให้การดำเนินการกิจกรรมของนิสิต

มีความลำบาก โดยนิสิตได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน)

7.2 เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน โดยเจ้าหน้าที่ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) และควรมีการเตรียมความพร้อมในด้านภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงานและการให้บริการ

7.3 อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อสภาพห้องเรียน อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน โดยอาจารย์ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) และหากกลับไปเปิด - ปิดแบบเดิมไม่ได้ มหาวิทยาลัยควรมีการบริหารจัดการด้านงบประมาณให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการเปิดภาคเรียน

7.4 ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่องบประมาณ การเงินและบัญชี การพัสดุของมหาวิทยาลัย และการรับบุคคลเข้าศึกษาต่อของมหาวิทยาลัย โดยผู้บริหารได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) และเสนอแนะไปยังผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการให้ปรับระยะเวลาของการเปิด - ปิดภาคเรียนของสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษาให้ตรงกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. นิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับน้อย โดยนิสิตเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน และนิสิตมีความคิดเห็นว่ามีมหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

มีประสิทธิภาพเท่าเดิม ซึ่งการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย และนิสิตได้เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) เนื่องจากนิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนและเข้าเรียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เมื่อมหาวิทยาลัยมีการเปิด - ปิดภาคเรียนแบบใด นิสิตก็สามารถดำเนินการได้ตามปกติ ซึ่งในแต่ละภาคเรียนมหาวิทยาลัยได้กำหนดระยะเวลาเรียน จำนวน 15 สัปดาห์ต่อภาคเรียน ตามเดิม จึงไม่ส่งผลกระทบต่อนิสิตในแต่ละด้านแต่อย่างใด จึงส่งผลให้นิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. 2558 : 4) ได้กำหนดระยะเวลาการศึกษาในระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ และสอดคล้องกับข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2557 (กองทะเบียนและประมวลผล. 2559 : 83) ได้กำหนดระบบการจัดการศึกษา ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติหนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคการศึกษาพิเศษ โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคการศึกษาปกติ

สำหรับประเด็นที่นิสิตมีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย คือ กระทบด้านการทำกิจกรรมของนิสิต เนื่องจากมหาวิทยาลัยเปิดภาคเรียนที่ 1 ในช่วงกลางฤดูฝน ส่งผลให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนิสิตมีความลำบาก ซึ่งมีบางกิจกรรมจะต้องจัดในพื้นที่โล่งและอยู่ในช่วงฤดูมรสุมหรือมีฝนตกหนัก ดังนั้น นิสิตจะต้องมีการวางแผนเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหากรณีที่มีฝนตก ส่งผลให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ และในภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อนและมีวันหยุดที่ตรงกับเทศกาลของไทยจำนวนมาก มีผลกระทบต่อจัดกิจกรรมนิสิต จึงส่งผลให้นิสิตมีความคิดเห็นในด้านการทำกิจกรรมมากกว่าด้านอื่น สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 64) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า มีข้อเสียหรืออุปสรรคในเรื่องสภาพอากาศช่วงฤดูร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเรียนที่ 2 และในช่วงเดือนเมษายนตรงกับเทศกาลสงกรานต์ของไทยมีวันหยุดเยอะมาก

2. เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับน้อย โดยเจ้าหน้าที่ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียน

ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน แต่เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นว่ามีมหาวิทยาลัย มีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพเท่าเดิม ซึ่งการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัย และเจ้าหน้าที่ได้เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียน ตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) เนื่องจากเจ้าหน้าที่ยังคงปฏิบัติหน้าที่เหมือนเดิม ตามวันและเวลาที่ราชการกำหนด ไม่มีข้อแตกต่างจากเดิมแม้ว่ามหาวิทยาลัยจะเปิด - ปิดภาคเรียน แบบใดก็ตาม จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียน ตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับน้อย แต่ประเด็นที่เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัย คือ กระทบด้านการวางแผน ซึ่งมีช่วงเวลาในการดำเนินการที่มีระยะเวลาสั้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องระหว่างปีการศึกษา กับปีงบประมาณ โดยในช่วงเปิดภาคเรียนที่ 1 ในเดือนสิงหาคม จะเป็นช่วงปลายปีงบประมาณ และจะสิ้นสุดปีงบประมาณในเดือนกันยายน โดยมีระยะเวลาเพียง 1 เดือน ดังนั้น เจ้าหน้าที่จะต้อง มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานหรือการให้บริการสามารถดำเนินการได้อย่าง มีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นในด้านการวางแผนมากกว่าด้านอื่น

ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัด การเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีแตกต่างกัน โดยเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีทุกด้านมากกว่าเจ้าหน้าที่ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานใหม่หรือมีประสบการณ์น้อย ส่วนใหญ่จะมีหน้าที่ให้บริการแก่ผู้รับบริการจำนวนมาก ทำให้ประสบปัญหาหรืออุปสรรค และมีรายละเอียดในการปฏิบัติงานจำนวนมาก ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย ต้องมีการวางแผน ปฏิบัติงาน ประสานงาน และให้บริการ เป็นอย่างดี จึงส่งผลให้มีความคิดเห็น เกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีทุกด้านมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ สวัสดิ์ วิชระโกชน (2559 : 247) ที่ได้ศึกษารูปแบบการให้บริการด้านการลงทะเบียนเรียนระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษาพบว่า บุคลากร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการลงทะเบียนเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหา

การลงทะเบียนเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการลงทะเบียนเรียนไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นต่อปัญหาการลงทะเบียนเรียนสูงกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการลงทะเบียนเรียน 21 - 25 ปี

สำหรับเจ้าหน้าที่ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการ วิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมของนิสิต และภารกิจด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอน ที่จะต้องสนับสนุนอาจารย์และนิสิตให้สามารถดำเนินการตามภารกิจให้สำเร็จลุล่วง ภายในระยะเวลาและระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศของทางราชการหรือมหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ ยังต้องปฏิบัติงานหรือให้บริการในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ แต่เจ้าหน้าที่ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก จะอยู่หน่วยงานส่วนกลางของมหาวิทยาลัย โดยมีภารกิจหลักและหน้าที่ที่รับผิดชอบในการสนับสนุนการปฏิบัติงานหรือการให้บริการหน่วยงานระดับคณะเท่านั้น จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก

3. อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีความแตกต่างจากนิสิตและเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย โดยอาจารย์ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนและอาจารย์มีความคิดเห็นวามหาวิทยาลัยไม่มีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งผลให้เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพลดลง ซึ่งการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย และอาจารย์ได้เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนมีภารกิจหลายด้าน ประกอบด้วย ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งอาจารย์ต้องปรับวิธีการ ปรับแผน หรือรายละเอียดในแต่ละด้าน เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนหรือดำเนินการในด้านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัย

การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่มีงบประมาณเข้ามาเกี่ยวข้อง อาจารย์จะต้องเร่งดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนปิดปีงบประมาณในเดือนกันยายน และในช่วงภาคเรียนที่ 2 มีวันหยุดที่ตรงกับเทศกาลของไทยจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตที่เรียนทางด้านศึกษาศาสตร์ที่ต้องออกฝึกสอนในเดือนพฤษภาคมหรือเดือนมิถุนายน ซึ่งตรงกับการเปิดเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งผลให้มีเวลาเรียนน้อยและอาจารย์ผู้สอนจะต้องเร่งทำการสอน อาจส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเครียดและอาจกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของนิสิตได้ เช่นเดียวกับนิสิตที่เรียนในด้านการเกษตรหรือการประมง อาจารย์ต้องวางแผนและกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับฤดูกาลที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชหรือสัตว์ที่เกี่ยวข้องต่อไป จึงส่งผลให้อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา

ในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 65 - 66) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า อาจส่งผลกระทบต่อในเรื่องการเรียนการสอนทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากสภาพภูมิอากาศไม่เหมาะสมต้องใช้เครื่องปรับอากาศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในบางสถาบันยังไม่มีติดตั้งเครื่องปรับอากาศ อีกทั้งในเดือนเมษายนเป็นช่วงฤดูร้อนและมีวันหยุดมากในเทศกาลท่องเที่ยวสภาพอากาศที่ร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะทางเกษตร นอกจากนี้ อาจส่งผลกระทบต่อภาระการฝึกสอนของนิสิตนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต การฝึกงานกับสถานประกอบการ และอาจส่งผลกระทบต่อในเรื่องการลงพื้นที่ทำวิจัยภาคสนามไม่ได้ในตอนปิดเทอมซึ่งตรงกับช่วงฤดูฝนเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม การวิจัยกับพืชบางชนิด รวมถึงเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณสนับสนุนการวิจัย

สำหรับประเด็นที่อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย คือ กระทบด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ นอกจากอาจารย์จะมีภารกิจในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อาจารย์ส่วนยังมีภาระในด้านชีวิตครอบครัว เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนไปจากเดิม จึงส่งผลกระทบต่อภาพรวมของการดำเนินชีวิตของอาจารย์ที่จะต้องมีการปรับวิธีการ ปรับแผน หรือรายละเอียดในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการเรื่องงานและเรื่องชีวิตครอบครัวให้สมดุล จึงส่งผลให้อาจารย์มีความคิดเห็นในด้านการดำเนินชีวิตประจำวันมากกว่าด้านอื่น สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 66) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า อาจส่งผลกระทบต่อด้านการดำเนินชีวิตประจำวันในเรื่องการปรับตัวกับช่วงเวลาการทำงานที่เกี่ยวข้องสภาพอากาศซึ่งไม่เหมาะสมกับการทำกิจกรรมในช่วงฤดูร้อนหรือการเดินทางในช่วงฤดูฝน รวมถึงเรื่องการเลี้ยงดูบุตรซึ่งเวลาปิดเทอมของนักเรียนหรือครอบครัวไม่ตรงกันและในช่วงฤดูร้อนจะไม่สามารถลาพักร้อนได้

4. การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีจุดดี คือ ความเป็นสากล เนื่องจากมหาวิทยาลัยกำหนดระยะเวลาในการเปิด - ปิดภาคเรียน ที่ใกล้เคียงกับสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ และประเทศในภูมิภาคอื่น ส่งผลให้ มหาวิทยาลัยสามารถจัดกิจกรรมทางวิชาการร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศอื่น เช่น การแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษา นักวิจัย อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ หรือทรัพยากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 64) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า การเลื่อนเปิดภาคเรียนมีประโยชน์หรือข้อดี ได้แก่ ความเป็นสากลสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน การจัดกิจกรรมทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนอาจารย์หรือนักศึกษา และสอดคล้องกับการศึกษาของ Suttichujit (2013 : Abstract) ได้ศึกษาการเข้าสู่สากลของสถาบันอุดมศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3 กรณีศึกษาจากประเทศสิงคโปร์ ประเทศไทย และเวียดนาม ผลการศึกษาพบว่า ทฤษฎีพื้นฐาน ระดับความร่วมมือ การประสานงาน และความแตกต่างในกระบวนการของระบบเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อกระบวนการเข้าสู่สากลของมหาวิทยาลัย แต่ในส่วนของระดับของความรู้สึกด้านชาตินิยม การแทรกแซงทางการเมืองท้องถิ่น และการเพิ่มขึ้นด้านค่าครองชีพต่อการดำรงชีวิต เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบเชิงลบต่อความสำเร็จของการเข้าสู่การเป็นสากลของสถาบันอุดมศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีจุดบกพร่อง คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อน เนื่องจากภาคเรียนที่ 1 เปิดเทอมในช่วงกลางฤดูฝน นิสิตเดินทางหรือทำกิจกรรมลำบาก ในส่วนของภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อนจัดและมีวันหยุดเทศกาลต่าง ๆ จำนวนมาก ส่งผลต่อการเรียนการสอนของนิสิต สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 64) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า มีข้อเสียหรืออุปสรรคในเรื่องสภาพอากาศช่วงฤดูร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเรียนที่ 2 และในช่วงเดือนเมษายนตรงกับเทศกาลสงกรานต์ของไทยมีวันหยุดเยอะมาก

สำหรับแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) เนื่องจากมีสภาพอากาศและวิถีชีวิตที่ตรงกับภูมิภาคในประเทศไทย และมีความสะดวกในการบริหารจัดการเรื่องงบประมาณ เพราะมีช่วงเวลาที่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนปิดปีงบประมาณ มหาวิทยาลัยควรพัฒนาและปรับปรุงห้องเรียนให้มีเครื่องปรับอากาศ เนื่องจาก

มีห้องเรียนบางส่วนที่ยังไม่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศหรือมีแต่สภาพของเครื่องปรับอากาศที่ทำงานหนัก ในช่วงภาคเรียนที่ 2 ส่งผลให้เครื่องปรับอากาศเสียบ่อยครั้ง สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 64) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า มีข้อเสียหรืออุปสรรคในเรื่องสภาพอากาศช่วงฤดูร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเรียนที่ 2 ทำให้ต้องใช้เครื่องปรับอากาศมากขึ้นและเสียค่าไฟมากกว่าปกติ ในบางสถาบันยังไม่มีเครื่องปรับอากาศใช้ ทำให้นักศึกษาไม่มีสมาธิในการเรียน มหาวิทยาลัยควรบริหารจัดการเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณให้สอดคล้องและยืดหยุ่นกับการเปิดภาคเรียนและการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากเมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยภาคเรียนที่ 1 เปิดเรียนในเดือนสิงหาคม แต่ปีงบประมาณจะปิดปีงบประมาณในเดือนกันยายน ซึ่งมีระยะเวลาสั้น ส่งผลให้อาจารย์ นิสิต หน่วยงาน และคณะไม่สามารถบริหารจัดการได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 66) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า อาจกระทบในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี และมหาวิทยาลัยควรเสนอข้อมูลไปยังส่วนกลางเพื่อให้ปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาของไทยทั้งเปิด - ปิดภาคเรียนตรงกันตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 67) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษามีข้อเสนอแนะให้รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ ควรกำหนดเวลาในการเปิดปิดภาคเรียนให้สอดคล้องกันทั้งระบบทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้
 - 1.1 มหาวิทยาลัยควรมีการบริหารจัดการด้านการงบประมาณให้มีความยืดหยุ่น และสอดคล้องกับการเปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน
 - 1.2 มหาวิทยาลัยควรนำข้อมูลไปปรับแผนการจัดกิจกรรมนิสิตให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศ
 - 1.3 มหาวิทยาลัย/คณะ/หน่วยงาน ควรเร่งพัฒนาหลักสูตร รายวิชา และการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน
 - 1.4 มหาวิทยาลัย/คณะ/หน่วยงาน ควรจัดโครงการหรือกิจกรรมในการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาของกลุ่มประเทศในประชาคมอาเซียน เพื่อให้ นิสิต

เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ สามารถแลกเปลี่ยน ทำวิจัย บริการวิชาการ และประสานงาน กับบุคคล สถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1.5 มหาวิทยาลัย/หน่วยงานควรจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อพัฒนาสมรรถนะ ในการปฏิบัติงานและการให้บริการสำหรับเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยให้สามารถ ปฏิบัติงาน วางแผน ประสานงาน บริการ และดำเนินชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

1.6 มหาวิทยาลัย/คณะ/หน่วยงาน ควรจัดให้มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนนิสิต เจ้าหน้าที่ อาจารย์ นักวิจัย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการเปิด - ปิด ภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน อย่างแท้จริง

1.7 มหาวิทยาลัยควรนำข้อมูลเสนอไปยังที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในการพิจารณาการปรับเปลี่ยนเวลาในการเปิด - ปิด ภาคเรียนของสถาบันอุดมศึกษาของไทย

1.8 มหาวิทยาลัยควรเสนอข้อมูลไปยังกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ปรับระยะเวลา การเปิด - ปิดภาคเรียนของสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา ให้ตรงกัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ทราบว่าผลกระทบในแต่ละเรื่องเป็นผลกระทบในทางบวกหรือทางลบ

2.2 ควรมีเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ในช่วงก่อนและหลังของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

2.3 ควรมีการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างอื่น ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ผู้ใช้บัณฑิต ส่วนราชการ และภาคเอกชน เป็นต้น

2.4 ควรมีการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรือการศึกษาผลกระทบในภาพรวมทุกระดับและทุกระบบการศึกษา

2.5 ควรมีการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ